

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 1995/96

Mac/April 1996

MAT 221 - Persamaan Pembezaan I

Masa : [3 jam]

Jawab semua **EMPAT** soalan.

1. (a) Tentukan fungsi $N(x, y)$ supaya persamaan berikut tepat.

$$(x^{-2}y^{-2} + xy^{-3})dx + N(x, y)dy = 0$$

(30/100)

- (b) Selesaikan persamaan Bernoulli

$$\frac{dy}{dx} + 2y = xy^{-2}$$

(30/100)

- (c) Pertimbangkan persamaan pembezaan

$$\frac{dy}{dx} = 1 + y^2.$$

- (i) Tentukan suatu rantau pada satah xy di mana persamaan mempunyai penyelesaian unik melalui satu titik (x_0, y_0) dalam rantau tersebut.
- (ii) Terangkan mengapa $y = \tan x$ bukan suatu penyelesaian bagi masalah nilai awal

$$\frac{dy}{dx} = 1 + y^2, \quad y(0) = 0$$

pada selang $(-2, 2)$ tetapi merupakan suatu penyelesaian pada selang $(-1, 1)$.

(40/100)

.../2

2. (a) Pertimbangkan suatu persamaan pembezaan dalam bentuk

$$[y + xf(x^2 + y^2)]dx + [yf(x^2 + y^2) - x]dy = 0$$

- (i) Tunjukkan bahawa $1/(x^2 + y^2)$ adalah suatu faktor pengamir bagi persamaan di atas.

- (ii) Selesaikan

$$[y + x(x^2 + y^2)^2]dx + [y(x^2 + y^2)^2 - x]dy = 0$$

(30/100)

- (b) Satu penyelesaian bagi persamaan

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$$

diberi oleh $(1+x)^2$ dan Wronskian bagi sebarang dua penyelesaian persamaan ini adalah satu pemalar. Selesaikan persamaan ini.

(40/100)

- (c) Dapatkan satu rumus bagi ralat rumus setempat e_n dalam sebutan x dan penyelesaian tepat ϕ jika kaedah Euler digunakan bagi masalah nilai awal

$$y' = x^2 + y^2, \quad y(0) = 1$$

(30/100)

3. (a) Selesaikan $(D^2 - 6D + 9)y = e^{3x}/x^2$ diberikan $D = \frac{d}{dx}$.

(30/100)

- (b) Tentukan bentuk penyelesaian khusus bagi

$$y'' - 2y' + y = 10e^{-2x} \cos x$$

(30/100)

.../3

- (c) Dapatkan dua penyelesaian siri kuasa tak bersandar linear dalam x bagi persamaan Hermite

$$y'' - 2xy' + \lambda y = 0, \quad -\infty < x < \infty.$$

di mana λ adalah suatu pemalar.

(40/100)

4. (a) Pertimbangkan sistem $X' = AX$ bagi

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}.$$

- (i) Tunjukkan bahawa persamaan cirian bagi A mempunyai punca berulang hanya jika $(a - d)^2 + 4bc = 0$.
- (ii) Tunjukkan bahawa jika $a \neq d$ dan jika $(a - d)^2 + 4bc = 0$, maka penyelesaian am bagi sistem tersebut ialah

$$X = c_1 \begin{pmatrix} 2b \\ d - a \end{pmatrix} e^{1/2(a+d)t} + c_2 \left[\begin{pmatrix} 2b \\ d - a \end{pmatrix} t + \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix} \right] e^{1/2(a+d)t}.$$

- (iii) Bincangkan penyelesaian bagi kes

$$(a - d)^2 + 4bc = 0 \quad \text{and} \quad a = d$$

(40/100)

- (b) Tentukan bentuk vektor penyelesaian khusus X_p bagi

$$\frac{dx}{dt} = x - 4y + 4t + 9e^{6t}$$

$$\frac{dy}{dt} = 4x + y - t + 6e^{6t}$$

(30/100)

- (c) Persamaan pembezaan bagi suatu litar elektrik yang mempunyai suatu induktans L , suatu rintangan R , suatu kondenser dengan kapasitans C , dan suatu daya gerak elektrik $E(t)$ (lihat Rajah 1) diberikan oleh

$$L \frac{di}{dt} + Ri + \frac{q}{C} = E(t) \tag{1}$$

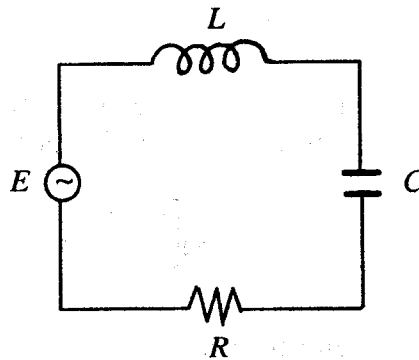
.../4

- (i) Dengan menggunakan $i = \frac{dq}{dt}$, tunjukkan bahawa per (1) menjadi

$$L \frac{d^2q}{dt^2} + R \frac{dq}{dt} + \frac{q}{C} = E(t) \quad (2)$$

di mana cas $q = q(t)$ dan arus $i = \frac{dq}{dt}$ boleh diperolehi.

- (ii) Suatu litar terdiri daripada suatu induktans 0.05 henry, suatu rintangan 20 ohms, suatu kondenser dengan kapasitans 100 microfarads dan suatu emf $E = 100$ volts. Dapatkan i dan q , diberikan syarat awal $q = 0$, $i = 0$ bila $t = 0$.

Rajah 1

(30/100)